

Popravni kolokvij/izpit

11. 9. 2000

1. Za koliko % razlika specifičnih toplot $c_p - c_v$ litra hladne plazme pri 2000 K odstopa od rezultata za idealni plin, če smo plazmo pripravili iz $N = 5 \times 10^{14}$ atomov? Tlak plazme določa zveza $p = nk_B T - \frac{1}{3} A n^{3/2} T^{-1/2}$, kjer sta $n = N/V$ in $A = 5.5 \times 10^{-29} \text{ Jm}^{3/2} \text{ K}^{1/2}$.
2. Pri tlaku 10^5 Pa in temperaturi 273 K znaša talilna toplota ledu 334 kJ/kg . Kolikšna je, če opazujemo taljenje pri $9 \times 10^4 \text{ Pa}$? Specifična toplota vode je enaka $c_p^v = 4230 \text{ J/kgK}$, ledu pa $c_p^l = 2100 \text{ J/kgK}$; razteznost vode znaša $\beta_v = -7 \times 10^{-5} \text{ K}^{-1}$, ledu pa $\beta_l = 1.5 \times 10^{-4} \text{ K}^{-1}$. Razmerje gostot ledu in vode je enako 0.916 , gostota vode pa 10^3 kg/m^3 .
3. Na vodoraven prozoren toplotni izolator položimo razsežen leden blok debeline 1 m in ga osvetlimo navpično od zgoraj. Pri temperaturi okoliškega zraka -5°C name-rimo na stiku med ledom in izolatorjem -1°C . Nato površino izolatorja posrebrimo. Kolikšna mora biti odbojnost nanešene plasti, če želimo, da se začne led taliti? Absorpcijski koeficient ledu je enak 2 m^{-1} . Upoštevaj, da se toplota prenaša le s prevajanjem!
4. Polimer sestavljajo togi in idealno gibki segmenti, katerih orientacija je popolnoma poljubna. Kolikšna sta pri 300 K temperaturni koeficient dolžinskega raztezka in izotermni prožnostni modul takega polimera, če ga nateza sila 1 pN ? Dolžina posameznega segmenta je 1 nm . Kako je v območju velikih nateznih obremenitev?
5. V beli pritlikavki s temperaturo 10^7 K je kemijski potencial elektronskega plina enak 13 MeV . Energijo elektronov podaja relativistična zveza $E = \sqrt{c^2 p^2 + m^2 c^4}$, kjer pomeni p gibalno količino, $m = 0.51 \text{ MeV}/c^2$ maso elektrona in $c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$ hitrost svetlobe. Izračunaj povprečno energijo posameznega elektrona!